Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002424

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Майстрюк Ірина Сергіївна
2. Iryna S. Maistriuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 27-06-2025

Спеціальність за освітою: 011 Освітні, педагогічні науки

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9367

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.01, 14.25.07, 14.25.09

Тема дисертації:

1. Формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи засобами цифрових технологій
2. Formation of Self-Education Competence of Lower Secondary School Students by Means of Digital Technologies

Реферат:

1. Обгрунтування актуальності теми дисертації. На сьогодні концептуальні засади розвитку шкільної освіти в усьому світі зазнають значних змін та трансформацій. Сучасне суспільство вимагає від особистості постійного самостійного оновлення знань, набуття нових умінь та навичок, а вимогою успішної життєвої самореалізації людини постає її постійне та свідоме самовдосконалення, саморозвиток. За таких умов виключно актуальною постає проблема підготовки людини до самоосвітньої діяльності та формування у неї самоосвітньої компетентності. У першому розділі – «Теоретичні засади формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи засобами цифрових технологій» з'ясовано, що самоосвітня

діяльність є складним процесом. Розглянуто різні погляди вчених на розуміння сутності та складових самоосвітньої компетентності особистості, що базуються на діяльнісному, особистісному та інтегративному підходах. Проведений аналіз психолого-педагогічних досліджень дав підстави для визначення самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи учнів базової середньої школи як інтегровану якість особистості. У структурі самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи було виокремлено: мотиваційно-ціннісний, змістовно- процесуальний та контрольно-рефлексивний компоненти. Було досліджено вікові особливості самоосвітньої діяльності учнів базової середньої школи. Виокремлено чотири етапи формування вікових особливостей самоосвітньої діяльності школярів – пропедевтичний, підготовчий, формувальний, розвитковий. З'ясовано, що засоби цифрових технологій за провідною метою використання у самоосвітній діяльності виокремлюють такі різновиди як: цифрові ресурси-джерела освітньої інформації; цифрові діяльнісні середовища; цифрові ресурси для самоконтролю та самодіагностики; цифрові ресурси для організації персоналізованого навчання; цифрові ресурси зі створення власного освітнього контенту; цифрові ресурси для забезпечення комунікації. Було визначено педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи засобами цифрових технологій: мотивація учнів базової середньої школи до опанування самоосвітньою компетентністю засобами цифрових технологій; використання задачного підходу у навчанні для формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи засобами цифрових технологій; організація рефлексивної діяльності учнів базової середньої школи із використанням засобів цифрових технологій. У другому розділі – «Експериментальна перевірка педагогічних умов формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи засобами цифрових технологій» на основі перевірки ефективності обґрунтованих педагогічних умов формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи засобами цифрових технологій було організовано та проведено педагогічний експеримент, участь у якому взяли 835 школярів та 15 вчителів. Експериментальна робота тривала впродовж 2021-2025 років та передбачала реалізацію чотирьох послідовних і взаємопов'язаних етапів: підготовчого, констатувального, формувального та контрольного. Було визначено критерії сформованості самоосвітньої компетентності базової середньої школи (мотиваційно-ціннісний, змістовно-процесуальний та контрольно-рефлексивний критерій) на основі аналізу її сутності та структури. Наукова новизна та теоретичне значення одержаних результатів полягає в тому, що в дослідженні вперше: теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи засобами цифрових технологій; уточнено: сутність поняття самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи; структурні компоненти самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи; розроблено: класифікацію засобів цифрових технологій, які можуть бути застосовані для формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи; критерії та показники сформованості самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи; діагностичний апарат для перевірки ефективності педагогічних умов формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи засобами цифрових технологій. Практична значущість одержаних результатів дослідження полягає у тому, що розроблено навчальне-методичне забезпечення реалізації педагогічних умов формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи; розроблено методичні рекомендації до застосування засобів цифрових технологій для формування самоосвітньої компетентності учнів базової середньої школи. Отримані матеріали мають наукову цінність для дослідників проблематики загальної середньої освіти, використання цифрових технологій в освіті, розбудови методичної системи навчання шкільних курсів математики, фізики, інформатики тощо.

2. Justification of the Relevance of the Dissertation Topic. Currently, the conceptual foundations of school education are undergoing significant changes and transformations worldwide. Modern society demands that individuals continuously update their knowledge independently, acquire new skills and competencies. A key requirement for successful personal self-fulfillment is constant and conscious self-improvement and self-development. Under these conditions, the issue of preparing individuals for self- directed learning and fostering their self-educational competence becomes especially relevant. In the first chapter "Theoretical Foundations of

Developing Self-Educational Competence of Lower Secondary School Students through Digital Technologies" it was established that self-educational activity is a complex process. Various scholarly perspectives on the nature and components of an individual's self-educational competence were examined, based on activity-based, personality-oriented, and integrative approaches. The analysis of psychological and pedagogical studies provided grounds for defining the self- educational competence of lower secondary school students as an integrated personal quality. The structure of self-educational competence in lower secondary school students was found to include the following components: motivational and value-based, content and procedural, and control and reflective. The age-related characteristics of self-educational activity in lower secondary school students were examined. Four stages of the development of age-specific features of students' self-educational activity were identified: the propaedeutic stage, the preparatory stage, the formative stage, and the developmental stage. It was found that, based on their primary purpose in self-educational activities, digital technology tools can be classified into the following types: digital resources as sources of educational information; digital activity-based environments; digital resources for self- monitoring and self-diagnosis; digital resources for organizing personalized learning; digital resources for creating one's own educational content; and digital resources for ensuring communication. The pedagogical conditions for the formation of self-educational competence in lower secondary school students through digital technologies were identified as follows: motivating students to acquire self-educational competence using digital tools; applying a problem- based approach in teaching to develop self-educational competence through digital technologies; and organizing students' reflective activities with the use of digital tools. In the second chapter "Experimental Verification of Pedagogical Conditions for the Formation of Self-Educational Competence in Lower Secondary School Students through Digital Technologies" a pedagogical experiment was organized and conducted to evaluate the effectiveness of the proposed pedagogical conditions for the development of self- educational competence in lower secondary school students using digital technologies. A total of 835 school students and 15 teachers participated in the experiment. The experimental work was carried out over the period of 2021–2025 and included four sequential and interrelated stages: preparatory, ascertainment, formative, and control. Based on the analysis of the essence and structure of self-educational competence, the following criteria were identified to assess its development: motivational-value, content-procedural and control-reflective. The scientific novelty and theoretical significance of the obtained results lie in the fact that, for the first time, the study has: theoretically substantiated and experimentally verified the pedagogical conditions for the formation of self-educational competence in lower secondary school students through the use of digital technologies; clarified the following: the essence of the concept of self-educational competence of lower secondary school students; the structural components of self-educational competence; developed: a classification of digital technology tools that can be applied for the development of self-educational competence in lower secondary school students; criteria and indicators for assessing the level of self-educational competence; and a diagnostic framework for evaluating the effectiveness of the pedagogical conditions aimed at forming self-educational competence in lower secondary school students through digital technologies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Майстрюк І.С. Метод проєктів у формуванні самоосвітньої компетентності школярів. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2024. Вип. 63. С. 7–19.

- Майстрюк І.С. Задачний підхід у формуванні самоосвітньої компетентності школярів (на засадах використання цифрових технологій). ScienceRise: Pedagogical Education. 2024. Вип. 3(60). С. 27–33.
- Майстрюк І.С. Особливості самоосвіти школярів в умовах цифрового світу. Освітологічний дискурс. 2024. Вип. 46(3). С.23-32.
- Майстрюк І., Пономарьова Н. Використання інтернет-ресурсів у самоосвіті школярів в умовах дистанційного навчання. Новий Колегіум. 2023. Вип. 4. С. 47–53.
- Maistriuk, I., & Ponomarova,N. Concept Content and Structure of Self-Educational Competence of School Students in the Modern Educational Space. Educational Challenges. 2022. Vol. № 27(2). P. 122-137.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономарьова Наталія Олександрівна

2. Nataliia O. Ponomarova

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-0172-8007

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононец Наталія Василівна

2. Nataliya Kononets

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.09

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-4384-1198

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, буд. 3, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семеніхіна Олена Володимирівна
2. Olena V. Semenikhina

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-3896-8151

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com.ua/citations?user=hWgJgUEAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олефіренко Надія Василівна
2. Nadiia V. Olefirenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-9086-0359

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доценко Світлана Олексіївна
2. Svitlana O. Dotsenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.09

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-4501-9130

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Собченко Тетяна Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Собченко Тетяна Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Новолокін Антон Володимирович
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна